

Briselē, 18.12.2024.
COM(2024) 582 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par to, kā īstenotas deleģēto aktu pieņemšanas pilnvaras, kuras Komisijai piešķirtas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/2144 (2019. gada 27. novembris) par prasībām mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju un šiem transportlīdzekļiem paredzētu sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisko vienību tipa apstiprināšanai attiecībā uz to vispārīgo drošību un transportlīdzekļa braucēju un neaizsargāto ceļu satiksmes dalībnieku aizsardzību

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par to, kā īstenotas deleģēto aktu pieņemšanas pilnvaras, kuras Komisijai piešķirtas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/2144 (2019. gada 27. novembris) par prasībām mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju un šiem transportlīdzekļiem paredzētu sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisko vienību tipa apstiprināšanai attiecībā uz to vispārīgo drošību un transportlīdzekļa braucēju un neaizsargāto ceļu satiksmes dalībnieku aizsardzību

1. IEVADS

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2019/2144¹ ir noteiktas transportlīdzekļu tipa apstiprināšanas prasības attiecībā uz transportlīdzekļu vispārīgo drošību un transportlīdzekļa braucēju un neaizsargāto satiksmes dalībnieku aizsardzību. Regulas mērķis ir, modernākās drošības tehnoloģijas padarot par transportlīdzekļu standarta aprīkojumu, panākt, lai uz ES ceļiem ievērojami samazinātos nāves gadījumu un smagu savainojumu skaits, un uzlabot ES automobiļu ražotāju konkurētspēju pasaules tirgū, izstrādājot līdz šim pirmo ES tiesisko regulējumu automatizētiem un pilnībā automatizētiem transportlīdzekļiem.

Lai sasniegtu regulā izvirzītos mērķus, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/2144 Komisijai saskaņā ar LESD 290. pantu piešķir pilnvaras vairākos 12. panta 2. punktā uzskaitītos jautājumos pieņemt deleģētos aktus; minētais pants nosaka arī vairākus nosacījumus.

2. JURIDISKAIS PAMATS

Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķirtas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/2144 4. panta 3. un 6. punktu un 6. panta 6. punktu, un tai ir jāievēro 12. pantā noteiktie nosacījumi.

Regulas (ES) 2019/2144 12. panta 2. punkts pilnvaras pieņemt deleģētos aktus minētajā pantā uzskaitītajos jautājumos Komisijai piešķir uz piecu gadu termiņu no 2020. gada 5. janvāra. Turklāt Komisijai ir pienākums, vēlākais, deviņus mēnešus pirms piecu gadu termiņa beigām par pilnvaru deleģējumu sagatavot ziņojumu.

Pilnvaru deleģējumu automātiski pagarina uz tādu pašu termiņu, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome, vēlākais, trīs mēnešus pirms katra šāda termiņa beigām pret šādu pagarinājumu neizsaka iebildumus.

Eiropas Parlaments vai Padome pilnvaru deleģējumu jebkurā brīdī var atsaukt. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģējumu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā

¹ OV L 325, 16.12.2019., 1. lpp.

norādīta, un tas neskar jau spēkā esošo deleģēto aktu spēkā esību (Regulas (ES) 2019/2144 12. panta 3. punkts).

Regula (ES) 2019/2144 Komisiju pilnvaro pieņemt deleģētos aktus šādos jautājumos:

- a) regulas I pielikuma grozījumi nolūkā ņemt vērā tehnikas attīstību un regulatīvās norises, ieviešot un atjauninot atsauces uz ANO noteikumiem un attiecīgajām grozījumu sērijām, ko piemēro obligātā kārtā (Regulas (ES) 2019/2144 4. panta 3. punkts);
- b) regulas II pielikuma grozījumi nolūkā ņemt vērā tehnikas attīstību un regulatīvās norises, jo īpaši attiecībā uz 4. panta 5. punkta a)–f) apakšpunktā uzskaitītajiem jautājumiem un 6. panta 1. punkta a)–g) apakšpunktā, 7. panta 2., 3., 4. un 5. punktā, 9. panta 2., 3. un 5. punktā un 11. panta 1. punktā minētajiem jautājumiem, un nodrošināt transportlīdzekļu, sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisko vienību augstu vispārīgās drošības līmeni un transportlīdzekļa braucēju un neaizsargātu ceļu satiksmes dalībnieku augstu aizsardzības līmeni, ieviešot un atjauninot atsauces uz ANO noteikumiem, ka arī deleģētajiem aktiem un īstenošanas aktiem, kuri pieņemti saskaņā ar regulu (Regulas (ES) 2019/2144 4. panta 6. punkts);
- c) noteikt sīki izstrādātus noteikumus par īpašām testa procedūrām un tehniskajām prasībām attiecībā uz:
 - transportlīdzekļu tipa apstiprināšanu attiecībā uz šādām uzlabotām transportlīdzekļa sistēmām: intelektiska ātruma pielāgošana, alkometrisko autoblokētāju uzstādīšanas atvieglošana, brīdinājums par vadītāja miegainību un uzmanību, uzlabots brīdinājums par novērstu vadītāja uzmanību, avārijas bremžu signāls, atpakaļgaitas kontrole un notikumu datu reģistrators;
 - intelektiskās ātruma pielāgošanas, atpakaļgaitas kontroles un notikumu datu reģistratora kā atsevišķu tehnisko vienību tipa apstiprinājumu (Regulas (ES) 2019/2144 6. panta 6. punkts).

Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu (Regulas 2019/2144 12. panta 4. punkts).

Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei (Regulas (ES) 2019/2144 12. panta 5. punkts).

Regulas (ES) 2019/2144 12. panta 6. punktā ir noteikts, ka saskaņā ar 4. panta 3. un 6. punktu un 6. panta 6. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divu mēnešu laikā no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā termiņa beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo termiņu pagarina par diviem mēnešiem.

3. DELEĢĒJUMA ĪSTENOŠANA

3.1. Pieņemtie deleģētie akti

Pārskata periodā Komisija deleģētās pilnvaras izmantojusi, pieņemdamā šādus septiņus tiesību aktus, kas aptver 2. punktā minētos jautājumus:

- 1) **Komisijas Deleģētā regula (ES) 2021/1958** (2021. gada 23. jūnijs), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/2144, nosakot detalizētus noteikumus par specifiskām testa procedūrām un tehniskajām prasībām mehānisko transportlīdzekļu tipa apstiprināšanai attiecībā uz intelektiskas ātruma pielāgošanas sistēmām un šo sistēmu kā atsevišķu tehnisko vienību tipa apstiprināšanu, un ar ko groza minētās regulas II pielikumu²;
- 2) **Komisijas Deleģētā regula (ES) 2021/1243** (2021. gada 19. aprīlis), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/2144 papildina, nosakot detalizētus noteikumus par alkometrisko autobloķētāju uzstādīšanas atvieglošanu mehāniskajos transportlīdzekļos, un groza minētās regulas II pielikumu³;
- 3) **Komisijas Deleģētā regula (ES) 2021/1341** (2021. gada 23. aprīlis), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/2144, nosakot detalizētus noteikumus par specifiskām testa procedūrām un tehniskajām prasībām mehānisko transportlīdzekļu tipa apstiprināšanai attiecībā uz tā vadītāja miegainības un uzmanības brīdinājuma sistēmām, un groza minētās regulas II pielikumu⁴;
- 4) **Komisijas Deleģētā regula (ES) 2022/545** (2022. gada 26. janvāris), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/2144, nosakot detalizētus noteikumus par specifiskām testa procedūrām un tehniskajām prasībām mehānisko transportlīdzekļu tipa apstiprināšanai attiecībā uz to notikuma datu reģistratoru un šo sistēmu kā atsevišķu tehnisko vienību tipa apstiprināšanu, un ar ko groza minētās regulas II pielikumu⁵;
- 5) **Komisijas Deleģētā regula (ES) 2022/1398** (2022. gada 8. jūnijs), ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/2144, lai ņemtu vērā tehnikas attīstību un regulatīvās norises saistībā ar grozījumiem Transportlīdzekļu noteikumos, kuri tika pieņemti ANO Eiropas Ekonomikas komisijas satvarā⁶;
- 6) **Komisijas Deleģētā regula (ES) 2023/2590** (2023. gada 13. jūlijs), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/2144, nosakot detalizētus noteikumus par specifiskām testa procedūrām un tehniskajām prasībām noteiktu mehānisko transportlīdzekļu tipa apstiprināšanai attiecībā uz to uzlabotām brīdinājuma par novērstu vadītāja uzmanību sistēmām, un groza minēto regulu⁷;

² OV L 409, 17.11.2021., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2021/1958/oj.

³ OV L 272, 30.7.2021., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2021/1243/oj.

⁴ OV L 292, 16.8.2021., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2021/1341/oj.

⁵ OV L 107, 6.4.2022., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/545/oj.

⁶ OV L 213, 16.8.2022., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/1398/oj.

⁷ OV L, 2023/2590, 22.11.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/2590/oj.

- 7) **Komisijas Deleģētā regula (ES) 2024/2220** (2024. gada 26. jūlijs), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/2144, nosakot detalizētus noteikumus par specifiskām testa procedūrām un tehniskajām prasībām lielas noslodzes mehānisko transportlīdzekļu tipa apstiprināšanai attiecībā uz to notikumu datu reģistratoru un šo sistēmu kā atsevišķu tehnisko vienību tipa apstiprināšanu, un ar ko groza minētās regulas II pielikumu⁸.

Tehniskās prasības un detalizēti noteikumi par īpašām testa procedūrām transportlīdzekļu tipa apstiprināšanai attiecībā uz avārijas apstāšanās signālu un atpakaļgaitas kontroli ir noteikti ANO Noteikumos Nr. 48 un Nr. 158, kas minēti ar Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2022/1398 grozītās Regulas (ES) 2019/2144 I un II pielikumā (uzskaitīti iepriekš).

Informācija par visiem deleģētajiem aktiem ir publiski pieejama Deleģēto aktu starpiestāžu reģistrā⁹.

3.2. Apspriešanās pirms pieņemšanas

Deleģētā akta sagatavošanas gaitā Komisija apspriedās ar dalībvalstu ieceltajiem ekspertiem un attiecīgajām ieinteresētajām personām (Mehānisko transportlīdzekļu darba grupā), un šajā nolūkā notika regulāras īpaši šim jautājumam veltītas ekspertu sanāksmes un rakstiska apspriešanās. Apspriedēm būtiskie dokumenti vienlaikus tika pārsūtīti Eiropas Parlamentam un Padomei. Deleģēto aktu galīgās redakcijas apstiprināja dalībvalstu ekspertu grupa mehānisko transportlīdzekļu jautājumos.

3.3. Iebildumu pret deleģētajiem aktiem nav

Saskaņā ar Regulas (ES) 2019/2144 12. panta 6. punktu Eiropas Parlaments vai Padome pret deleģēto aktu, kas pieņemts saskaņā ar 4. panta 3. un 6. punktu un 6. panta 6. punktu, divu mēnešu laikā no akta paziņošanas dienas var izteikt iebildumus; pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo termiņu var pagarināt vēl par diviem mēnešiem.

Ne Eiropas Parlaments, ne Padome pret 3.1. punktā minētajiem deleģētajiem aktiem iebildumus neizteica, tāpēc deleģētie akti pēc iebildumu celšanai dotā perioda beigām tika publicēti un stājās spēkā.

⁸ OV L, 2024/2220, 2.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/2220/oj.

⁹ <https://webgate.ec.europa.eu/regdel/#/home>.

4. SECINĀJUMS

Komisijas ieskatā piešķirtās deleģētās pilnvaras tā ir īstenojusi, ievērodama Regulas (ES) 2019/2144 12. pantā noteiktās robežas un nosacījumus.

Komisija uzskata, ka pilnvaras ir jāpaplašina, jo nākotnē būs vajadzīgi turpmāki deleģētie akti, piemēram, lai atjauninātu atsauces uz ANO noteikumiem Regulas (ES) 2019/2144 I pielikumā un uz normatīvajiem aktiem, kas uzskaitīti tās pašas regulas II pielikumā, kā arī vajadzības gadījumā pārskatītu tehniskās prasības, kuras noteiktas 3.1. punktā uzskaitītajos deleģētajos aktos. Pašlaik tiek gatavots deleģētā akta projekts, ar ko atjaunina Regulas (ES) 2019/2144 I un II pielikumu, lai ņemtu vērā regulatīvās norises attiecībā uz grozījumiem spēkā esošajos ANO noteikumos un jaunajos ANO noteikumos, ko pieņēmis Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas Transportlīdzekļu noteikumu harmonizācijas pasaules forums, un to plānots pieņemt 2025. gada pirmajā ceturksnī.

Ar šo ziņojumu Komisija izpilda Regulas (ES) 2019/2144 12. panta 2. punktā noteikto ziņošanas prasību. Komisija aicina Eiropas Parlamentu un Padomi šo ziņojumu pieņemt zināšanai.